

GLOSSARY of the European Convention on Human Rights

ГЛОСАРІЙ з Європейської конвенції з прав людини

**English-Ukrainian
Ukrainian-English**

**Англійська-Українська
Українська-Англійська**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

GLOSSARY
of the European Convention
on Human Rights

ГЛОСАРІЙ
з Європейської конвенції
з прав людини

English-Ukrainian
Англійська-Українська

Ukrainian-English
Українська-Англійська

All requests concerning the reproduction
or translation of all or part of this document should
be addressed to the Directorate of Communication
(F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int).
All other correspondence concerning this document
should be addressed to the Secretariat of the
Directorate General Human Rights and Rule of Law.

Cover and layout: Document and Publications
Production Department (SPDP), Council of Europe

© Council of Europe, May 2015
Printed at the Council of Europe

English-Ukrainian

A

absence of a public hearing	відсутність відкритого слухання
absence of intention to pursue petition	відсутність намірів подавати клопотання / продовжувати розгляд
absence of right to compensation	відсутність права на компенсацію
absentia [in]	in absentia; за відсутності (сторін чи сторони)
absolutely necessary	абсолютно необхідний
absolute rights	абсолютні права
abuse of the right of petition	зловживання правом на подання клопотання (зловживання правом на звернення)
access to court	доступ до суду
access to information	доступ до інформації
access to relevant files	доступ до матеріалів, що стосуються справи
accessibility	доступність
acquittal at first instance	виправдання судом першої інстанції
abduction	викрадення особи
abolition of the death penalty	скасування смертної кари
adequate facilities	належні умови
adequate time	достатній час
adjourn the case	відкласти справу (відкласти розгляд справи)
administrative detention	адміністративне затримання
administrative practice	адміністративна практика
administrative proceedings	адміністративне провадження
admissibility criteria	критерії прийнятності
admissible/ilial/decision	прийнятність; рішення щодо прийнятності
admit (evidence)	приймати / допустити (доказ)
adoption of a judgment	прийняття судового рішення
adversarial trial/adversarial hearing	змагальний судовий розгляд / змагальне слухання
after conviction	після винесення обвинувального вироку; після засудження
age of criminal responsibility	вік, з якого настає кримінальна відповідальність

aim	мета
alcoholic	алкоголік
alien	підданий іншої держави
allegation	твердження (безпідставне твердження)
allocate	виділяти (кошти чи ресурси); розміщувати
allowance	грошова допомога; утримання
alternative civil service	альтернативна громадянська служба
anonymous petition	анонімна заява
appeal on a point of law	апеляція щодо права (з питань права)
appellant	апелянт
applicability	застосовність
applicable provisions	застосовні положення
applicant	заявник
applicant State party	державо-заявник
application for release from detention	клопотання про звільнення з-під варті
apprehension	затримання
arbitrariness	свавілья
arbitrary action	свавільна дія
arbitrary arrest/detention	безпідставний арешт/затримання
arbitrary deprivation of liberty	безпідставне позбавлення волі
arguable claim	спірна вимога
arrest	арешт; затримання
arrest warrant	ордер на арешт
assault	напад
asylum-seeker	шукач притулку
award compensation/damages	присуджувати компенсацію/відшкодування збитків

B

bailiff	судовий розпорядник / судовий виконавець / бейліф
bankruptcy	банкрутство
biased	упереджений
bill of indictment	обвинувальний акт; обвинувальний висновок
binding judgment	остаточне судове рішення, обов'язкове для виконання

bringing before competent authority	припровадження до компетентного органу
bringing before competent legal authority	припровадження до компетентного органу (діючого на підставі закону)
brought promptly before judge or other officer authorised by law to exercise judicial power	негайно припроваджений до судді або іншої особи, уповноваженої законом здійснювати судову владу

C

capital punishment	смертна кара; найвища міра покарання
case	справа
case-law	судова практика; прецедентне право
cassation appeal	касаційна скарга
causal link	причинний зв'язок
change religion or belief	змінювати віросповідання або переконання
charged with criminal offence	обвинувачений у вчиненні кримінального правопорушення
charges	обвинувачення
child born out of wedlock	позашлюбна дитина
choice of the legislature	вибір законодавчого органу
circumstances of the case	обставини справи
civil proceedings	цивільне провадження
civil rights and obligations	цивільні права та зобов'язання (права та обов'язки цивільного характеру)
civilian substitute service	цивільна служба замість військової
civil service	державна служба
claim	позовна вимога (скарга, в адміністративному судочинстві)
coercion (administrative)	примус (адміністративний)
collective complaint	колективна скарга
"collective exercise of freedom of expression"	колективне здійснення права на свободу вираження поглядів
collective punishment	колективне покарання
commit an offence	вчиняти правопорушення
Committee of Ministers	Комітет міністрів (Ради Європи)
common ground	спільна позиція
comparable situation	співставна ситуація
compatibility with the Convention	сумісність з Конвенцією (відповідність вимогам Конвенції)

compensation	компенсація
competent court	компетентний суд
competent legal authority	компетентний орган (створений відповідно до закону)
complaint	скарга
composition	склад (суду)
compulsory	примусовий
compulsory labour	примусова праця
concurring opinion	окрема думка судді, що збігається з рішенням Суду (думка згоди судді)
conditional release	умовне звільнення
conditions of detention	умови тримання під вартою
conduct of the proceeding	ведення провадження у справі
confidentiality	конфіденційність
conscientious objection	відмова від несення військової служби з релігійних міркувань
conscientious objector	особа, яка відмовляється від несення військової служби з релігійних або інших міркувань
constitute	становити, складати
constitutional proceedings	конституційне провадження
constitutionality	конституційність
continued detention	продовжене тримання під вартою
continued examination not justified	невиправдано тривалий розгляд (справи)
continuing situation	ситуація, що триває
control of use of property	контроль за використанням майна
conviction	засудження
convincingly demonstrate	переконливо демонструвати
costs and expenses	вартість/вартості і витрати
Court holds ... / Court decides ...	Суд постановляє ... (суд ухвалює рішення...)
court of appeal	апеляційний суд
criminal charge	обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення
criminal offence	кримінальне правопорушення
criminal proceedings	кримінальне провадження
custody of children	опіка дітьми (опіка над неповнолітніми дітьми)
custody record	протокол затримання; дос'є (запис в реєстрі) тримання під вартою

custody suite

приміщення (частина поліцейського відділку) для перебування затриманих, які включають кімнату затриманих, камери, місце для впізнання підозрюваних, тощо

D

date of lodging of a complaint

дата подання скарги (заяви)

death penalty

смертна кара

decision

рішення

default interest

пеня; відсоток з простроченого боргу

defamation

дифамація; наклеп

defence from unlawful violence

захист від протиправного насильства

defence through legal assistance

захист шляхом надання правової допомоги

defend in person

захищати особисто

defendant state party

держава-відповідач

degrading punishment

покарання, що принижує гідність

degrading treatment

поводження, що принижує гідність

"delays in payment of compensation for expropriation"

затримки виплати компенсації за експропріацію

delays in the proceedings

затримки у провадженні

deliver a judgment

постановляти судові рішення

democratic society

демократичне суспільство

demonstration

демонстрація

denial of access to lawyer

відмова у доступі до послуг адвоката

deprivation of liberty

позбавлення волі

deprivation of possession

позбавлення права володіння майном

deprivation of property

позбавлення майна

derogable rights and freedoms

права і свободи, які можуть бути обмежені

derogation

зменшення або обмеження

"derogation in time of war or other public emergency"

обмеження в період війни або інших надзвичайних ситуацій у суспільстві

destruction of possessions and home

руйнування майна і помешкання

detention on remand

тримання під вартою (попереднє ув'язнення, арешт)

determine

визначати

determination

визначення

diligence

ретельність; старанність

diplomatic assurances "directly imputable to the local authorities"	дипломатичні запевнення що безпосередньо стосується (відповідальності) органів влади (місцевої)
disability pension (forced) disappearance disciplinary proceedings disclosure of identity discrimination dismissal	пенсія по інвалідності (насильницьке) зникнення дисциплінарне провадження розкриття інформації про особу дискримінація звільнення (з роботи/посади); відхилення (скарги)
dismissal from civil service dismissal of appeal on points of law	звільнення з державної служби відхилення апеляції з правових питань (відхилення касаційної скарги)
dispute dissemination dissenting opinion	спір поширення окрема думка, що зовсім не збігається з рішенням Суду (думка незгоди)
"dissolution (of an association, political party, etc.)" documentary evidence	розпуск (асоціації, політичної партії, тощо) документальні докази (докази на матеріальних носіях, тобто фото, аудіо та відеозаписи, інші форми письмових доказів)
domestic legislation double jeopardy	національне законодавство заборона притягнення до кримінальної відповідальності двічі за те саме діяння
drug addicts duties and responsibilities duty solicitor	наркозалежні обов'язки та відповідальність черговий соліситор (адвокат / захисник)

E

educational supervision effect lawful arrest effective access to a court effective domestic remedy	нагляд з метою перевиховання здійснювати законний арешт ефективний доступ до суду ефективний національний засіб правового захисту
effective remedy "effectiveness of investigation into (murder)"	ефективний засіб правового захисту ефективність розслідування (вбивства)

enforceable judicial decision	судове рішення, що підлягає виконанню
enforcement proceeding	виконавче провадження
engagements undertaken by parties	зобов'язання, які сторони взяли на себе
environment	довкілля; середовище
elections by secret ballot	вибори шляхом таємного голосування
equality before the law	рівність перед законом
equality of arms	рівність сторін
equitable basis	справедлива підстава
established by law	встановлений законом
examination of the appeal	розгляд апеляції
examination of circumstances	вивчення обставин
examination of witnesses	допит свідків
examine all the facts arguing for or against	розглянути всі факти, що свідчать на користь і проти
examine the second set of proceedings	розглянути другу стадію провадження у справі
excessive length of proceedings	надмірна тривалість провадження
exclusion of press	не допускати пресу
exclusion of public	не допускати публіку
execution	виконання
exercise the jurisdiction	здійснювати юрисдикцію
"exemption from exhaustion of domestic remedies"	звільнення від обов'язку вичерпати національні засоби правового захисту
exhaust domestic remedies	вичерпати національні засоби правового захисту
exhaustion of domestic remedies	вичерпання національних засобів правового захисту
expel	висилати
expiry of time-limit	сплив строку
expropriation	експропріація; примусове та неоплатне позбавлення права власності на майно
expulsion	вислання
extend the detention on remand	подовжити строк тримання під вартою
extent strictly required by situation	такою мірою, як вимагається ситуацією
extensive	широкий (широкі повноваження); всеохоплюючий
extradition	екстрадиція
extraterritorial jurisdiction	екстериторіальна юрисдикція

F

<p>fair hearing</p> <p>fairness of proceedings</p> <p>family life</p> <p>feeling of fear, anguish and inferiority</p> <p>final domestic decision</p> <p>forced evacuation</p> <p>forced labour</p> <p>forensic expert</p> <p>form/join trade unions</p> <p>foreseeability</p> <p>found a family</p> <p>free assistance of an interpreter</p> <p>free elections</p> <p>free legal assistance</p> <p>freedom of association</p> <p>freedom of conscience</p> <p>freedom of correspondence</p> <p>freedom of expression</p> <p>freedom of movement</p> <p>freedom of opinion</p> <p>freedom of peaceful assembly</p> <p>freedom of religion</p> <p>freedom of the press</p> <p>freedom of thought</p> <p>freedom to choose a place of residence</p> <p>freedom to impart ideas</p> <p>freedom to impart information</p> <p>freedom to manifest religion</p> <p>freedom to receive ideas</p> <p>freedom to receive information</p> <p>friendly settlement</p> <p>fundamental freedoms</p> <p>"fundamental values of a democratic society"</p> <p>fundamental defect in proceedings</p>	<p>справедливе слухання (справи)</p> <p>справедливість провадження</p> <p>сімейне життя</p> <p>почуття страху, страждання та власної неповноцінності</p> <p>остаточне рішення національного суду</p> <p>примусова евакуація</p> <p>примусова праця</p> <p>судово-медичний експерт</p> <p>створювати професійні спілки і вступати до них</p> <p>передбачуваність</p> <p>створювати сім'ю</p> <p>безоплатна допомога перекладача</p> <p>вільні вибори</p> <p>безоплатна правова допомога</p> <p>свобода об'єднань</p> <p>свобода совісті</p> <p>свобода кореспонденції</p> <p>свобода вираження поглядів</p> <p>свобода пересування</p> <p>свобода переконань</p> <p>свобода мирних зібрань</p> <p>свобода віросповідання</p> <p>свобода преси</p> <p>свобода думки</p> <p>свобода вибору місця проживання</p> <p>свобода поширювати ідеї</p> <p>свобода поширювати інформацію</p> <p>свобода сповідувати релігію</p> <p>свобода отримувати ідеї</p> <p>свобода отримувати інформацію</p> <p>дружнє врегулювання</p> <p>основоположні свободи</p> <p>основоположні цінності демократичного суспільства</p> <p>суттєвий недолік провадження</p>
--	--

G

general interest	загальний інтерес
general principles of international law	загальні принципи міжнародного права
"general principles of law recognised by civilized nations"	загальні принципи права, визнані цивілізованими націями
genuine requirement	реальна вимога
The Government	Уряд
grant applicant's claim	задовольняти вимогу заявника
grant legal aid	надавати правову допомогу
gross violations	грубі порушення
grounds "relevant" and "sufficient"	підстави, що стосуються справи, та є достатніми
group of individuals	група осіб
guarantees to appear for trial	гарантії з'явлення до суду

H

harassment	злякування; переслідування; домагання
has not sufficient means	не має достатніх засобів (коштів)
heavier penalty	суворіше покарання
high contracting party	Висока Договірна Сторона
higher tribunal	суд вищої інстанції
"hinder the exercise of the right of petition"	перешкоджати здійсненню права подання (права на звернення)
holding facility	ізолятор тимчасового тримання
home	житло
humiliating punishment	принизливе покарання

I

ill-treatment of detainees/in custody	жорстоке поводження із затриманими особами / особами, що тримаються під вартою
illegal detention	неправомірне взяття під варту; незаконне тримання під вартою
impartial tribunal	неупереджений (безсторонній) суд
impartiality of a judge	неупередженість (безсторонність) судді

imposition of fine	накладення штрафу
imprisonment	позбавлення волі; ув'язнення
impunity	безкарність
imputability	осудність
in accordance with law	відповідно до закону (згідно з законом)
in force	чинний
in the capacity of	як
"inability to secure compliance with the judgment"	нездатність забезпечити виконання/ дотримання рішення
inadmissibility	неприйнятність
inapplicability	незастосовність
incitement to hatred and hostility	підбурювання до ненависті і ворожнечі
indemnification	відшкодування
independent tribunal	незалежний судовий орган
individual	особа
individual application/petition	індивідуальна заява / клопотання (подання)
individual measures	індивідуальні заходи
ineffectiveness of remedies	неефективність засобів правового захисту
information in detail	докладна інформація
information in language understood	інформація зрозумілою мовою
information on charge	інформація щодо обвинувачення
"information on nature and cause of of accusation"	інформація щодо характеру і підстав обвинувачення
information on reasons for arrest	інформація про підстави для арешту
inhuman punishment	нелюдське покарання
inhuman treatment	нелюдське поводження
inter-State case	міждержавна справа
interests of justice	інтереси правосуддя
interests of members	інтереси членів
interests of society as a whole	інтереси суспільства в цілому
interference	втручання
interim measure	тимчасовий/невідкладний захід
international obligations	міжнародні зобов'язання
interrogation	допит
intimidation	злякування, шантаж

J

join trade unions	вступати до професійних спілок
joint opinion	спільна думка
"judge or other officer exercising judicial power"	суддя або інша службова особа, що здійснює судові повноваження
judgment	рішення, вирок
"judgments are essentially declaratory in nature"	рішення мають по суті декларативний характер
judicial authorities	органи судової влади
judicial officer	працівник суду
judicial review	судовий перегляд
jurisdiction of states	юрисдикція держав
jurisdiction of the Court	юрисдикція Суду (Європейського суду з прав людини)
jurisprudence	судова практика; юриспруденція
just satisfaction	справедлива сатисфакція
"justified by the public interest in a democratic society"	виправданий суспільними інтересами в демократичному суспільстві
justify the interference	виправдовувати втручання
juvenile delinquency	злочинність неповнолітніх
juvenile delinquency	злочинність неповнолітніх

L

lack of a public hearing	відсутність відкритого слухання
lack of diligence	брак ретельності
lack of effective access to a tribunal	відсутність ефективного доступу до суду
"lack of effective remedy / investigation / oral hearing"	відсутність ефективного засобу правового захисту / розслідування / усного слухання
lack of promptness of information	відсутність оперативності щодо надання інформації
language which an accused understands	мова, яку розуміє обвинувачений
lapse of time	сплив строку
lawful arrest or detention	законний арешт або тримання під вартою
lawful order of a court	законний наказ суду
lawful restrictions	законні обмеження

lawfulness of proceedings	законність провадження
lawyer	адвокат; захисник
legal aid or assistance	правова допомога або підтримка
legal obligation	правове зобов'язання
legality of detention	правомірність тримання під вартою
legitimate aim	законна мета
legitimate purpose	законна мета
length of civil / criminal proceedings	тривалість цивільного/кримінального провадження
length of detention on remand	тривалість тримання під вартою
length of pre-trial detention	тривалість досудового тримання під вартою
level of jurisdiction	рівень юрисдикції (судової)
liability	відповідальність
liable under the Convention	відповідальний за Конвенцією
liberty of movement	свобода пересування
liberty of person	свобода особи
"licensing of broadcasting, television and cinema enterprises"	ліцензування діяльності радіомовних, телевізійних та кінематографічних підприємств
life	життя
life of the community	життя громади
life of the nation	життя нації
life sentence	довічне ув'язнення (як санкція у вирок)
limitation on use of restrictions on rights	межі застосування обмежень прав
limitations to protect democratic society	обмеження з метою захисту демократичного суспільства
limitations to protect the rights of others	обмеження з метою захисту прав інших осіб
limited jurisdiction	обмежена юрисдикція
living instrument	"живий" інструмент (міжнародно-правовий акт, що змінюється в світлі вимог сьогодення)
local needs and conditions	місцеві потреби й вимоги
<i>locus standi</i>	право подання позову на звернення суду або правоздатність при зверненні
lodge an application	подавати заяву
loss of property	втрата майна

M

make financial award	присудити грошову виплату
"maintaining the authority and impartiality of the judiciary"	підтримання авторитету і неупередженості правосуддя
manifestly ill-founded	вочевидь (явно) необґрунтований
manifest religion or belief	сповідувати релігію або переконання
margin of appreciation	межі дозволеного втручання або обмеження прав особи державою
marriageable age	шлюбний вік
material damage	матеріальна шкода
matter resolved	вирішена справа
"measures necessary in the interests of children"	заходи, що є необхідними в інтересах дітей
measures of a general character	заходи загального характеру
measures similar to expropriation	заходи, подібні до експропріації
media	засоби масової інформації
members of a minority group	члени групи меншини
members of administration	співробітники адміністрації
members of armed forces	особовий склад збройних сил
members of police	співробітники поліції
memorandum	меморандум, стислий виклад справи
mental anguish/suffering	моральна шкода і страждання
"merits of individual application / inter-state application"	суть індивідуальної заяви / міждержавної заяви
merits of the complaint	суть скарги
military service	військова служба
"minimum degree of protection to which citizens are entitled under the rule of law in a democratic society"	мінімальний ступінь захисту, на який мають право громадяни в умовах верховенства права у демократичному суспільстві
minimum level of severity	мінімальний ступінь тяжкості
minor offence	малозначне правопорушення
minority	меншина
minors	неповнолітні
miscarriage of justice	судова помилка / помилка правосуддя
moderate physical punishment	помірне фізичне покарання
monitoring of prisoners' correspondence / telecommunications/ telephones	контроль за листуванням / телекомунікацією / телефонними розмовами ув'язнених
moral damage	моральна шкода
morals	мораль; норми моралі

N

narrow interpretation	вузьке тлумачення
national authority	державна влада
national court	національний суд
national law	національне право
national minority	національна меншина
national origin	національна належність; національне походження
national security	національна безпека
nationalisation	націоналізація
nature of punishment	характер покарання
nature of interference	характер втручання
<i>ne bis in idem/non bis in idem principle</i>	принцип " <i>ne bis in idem</i> " / " <i>non bis in idem</i> "; принцип неприпустимості подвійного покарання за одне й той же злочин
necessary in a democratic society	необхідний в демократичному суспільстві
negative obligation	негативне зобов'язання
negotiations	перемовини
new or newly discovered facts	нові або нововиявлені обставини
no significant disadvantage	без (вісутність завдання) суттєвої шкоди
non-derogable rights and freedoms	невід'ємні права і свободи (такі що не можуть бути обмеженими)
non-enforcement	невиконання
non-exhaustion	невичерпання
non-exhaustion of domestic remedies	невичерпання національних засобів правового захисту
non-governmental organisation	громадська (неурядова) організація
non-official summary	неофіційний стислий виклад
non-pecuniary damage	моральна шкода; немайна шкода
normal civic obligations	звичайні громадянські обов'язки
notification	повідомлення
notification of a derogation	повідомлення про часткове обмеження (права) / відхилення
null and void	недійсний
nulla poena sine lege	немає покарання без закону, який його передбачає
nullum crimen sine lege	немає злочину без закону, який його передбачає

O

objective and reasonable justification
 obligation of performing military service
 obligation prescribed by law
 observance
 obtain attendance of witnesses
 "officer authorised by law to exercise judicial power"
 Ombudsman

 oral hearing
 oral submission
 order release
 ordinary courts
 originate
 other status
 outstanding interest

 outweigh

об'єктивне і розумне виправдання обов'язок нести військову службу

 обов'язок, передбачений законом дотримання
 забезпечити з'явлення свідків
 службова особа, уповноважена законом здійснювати судову владу
 Омбудсмен; Уповноважений з прав людини
 усне слухання (справи)
 усне подання / клопотання
 наказати звільнення (з-під варти)
 суди загальної юрисдикції
 походити (мати походження)
 інший статус
 несплачені відсотки; відсотки, що підлягають сплаті
 переважувати

P

parental authority

 "parents' religious and philosophical convictions"
 particular circumstances of the case
 particular level of severity
 peaceful assembly
 peaceful enjoyment of possessions

 pecuniary damage
 Registry
 penalty
 "periodic review of the continuing lawfulness of detention"

 permit for a demonstration
 persons of unsound mind

сукупність батьківських прав та повноважень
 релігійні та філософські переконання батьків
 конкретні обставини справи
 конкретний ступінь тяжкості
 мирне зібрання
 мирне користування (володіння) майном
 матеріальна шкода
 Секретаріат (Суду)
 покарання; стягнення
 періодичний (судовий) перегляд законності продовження тримання під вартою
 дозвіл на проведення демонстрації
 душевнохворі (психічнохворі) особи

physical integrity	фізична/тілесна недоторканність (цілісність)
physical liberty and security	фізична свобода та безпека
physical punishment	тілесне покарання
physical suffering	фізичне страждання
pilot judgment	"пілотне" судове рішення
placement in custody	взяття під варту
plea of inadmissibility	заява щодо неприйнятності
plot of land	земельна ділянка
pluralism in education	плюралізм в освіті
police surgeon	поліцейський хірург
political activity	політична діяльність
political asylum	політичний притулок
political or other opinion	політична чи інша думка
political party	політична партія
political rights	політичні права
positive obligations	позитивні зобов'язання
possessions	майно; власність (в широкому сенсі)
power of attorney	доручення
power to overturn decision of the court	повноваження скасовувати ухвалу суду
practical and effective protection	практичний та ефективний захист
prejudice interests of justice	зашкоджувати інтересам правосуддя
pre-trial detention	досудове тримання під вартою
preliminary objection / investigation	попереднє заперечення / розслідування
preparation of defence	підготовка захисту
prescribed by law	передбачений законом
present-day conditions	сучасні умови
presidential pardon	помилування президентом
press	преса
pressing social need	нагальна суспільна потреба
presumed paternity	презюмоване батьківство
presumption in respect of factors	припущення щодо чинників
presumption of innocence	презумпція невинуватості
prevent disorder	запобігати безладу
prevent escape	запобігати втечі
prevent unauthorised entry into country	запобігати незаконному в'їзду в країну

"preventing the disclosure of information received in confidence"	запобігання розголошенню інформації, яку отримано конфідечно
prevention of crime	запобігання злочинності
prevention of disorder	запобігання безладу
"prevention of spreading of infectious diseases"	запобігання поширенню інфекційних захворювань
preventive detention	запобіжне затримання/взяття під варту
<i>prima facie</i>	<i>prima facie</i> - "з першого погляду" - за відсутності доказів на користь зворотного
prisoner	ув'язнений; засуджений (у випадку вироку)
private life	приватне життя
procedural defect	процедурна/процесуальна помилка
procedural guarantees of review	процесуальні гарантії перегляду (справи)
procedure prescribed by law	порядок/процедура, встановлений/визначений законом
prohibition of	заборона (чогось)
prohibition of abuse of rights	заборона зловживання правами
"prohibition of collective expulsion of aliens"	заборона колективного вислання іноземців
prohibition of discrimination	заборона дискримінації
prohibition of expulsion of a national	заборона вислання громадянина
prohibition of imprisonment for debt	заборона ув'язнення за борг
prohibition of reservations	заборона застережень
prohibition of slavery and forced labour	заборона рабства та примусової праці
prohibition of torture	заборона катувань
prompt and detailed information	негайна/оперативна і докладна інформація
prompt judicial control	негайний судовий контроль
prompt trial	невідкладний судовий розгляд
promptly	негайно; невідкладно
promptly informed	невідкладно поінформований
proof beyond reasonable doubt	доказ поза розумним сумнівом
property	власність; майно
proportionality	пропорційність; співмірність
"proportionate to the legitimate aim pursued"	пропорційний/співмірний поставленій законній меті

protection of health	охорона здоров'я
protection of juveniles	захист неповнолітніх
protection of morals	захист моральності (моральних цінностей)
protection of private life of the parties	захист приватного життя сторін
protection of property	захист майна
protection of public order	охорона громадського порядку (публічного порядку)
protection of the rights and freedoms of others	захист прав і свобод інших осіб
protection of the reputation of others	захист репутації інших осіб
protection of the rights	захист прав
proved guilty according to law	вина доведена відповідно до закону
provided for by law	передбачений законом
provisional measure	тимчасовий захід (обмежувальний захід, як-то тримання під вартою)
psychiatric evidence	свідчення щодо психічного стану
public	громадськість
public authority	державний орган (що здійснює публічну владу)
public emergency	надзвичайна ситуація
public hearing	публічне слухання
public interest	громадський інтерес
public judgment	громадська думка
public opinion	громадська думка (погляд громадськості)
public order	громадський порядок (публічний порядок)
public safety	державна безпека; громадська безпека
public service	державна служба
publicity	публічність; гласність
pursue	переслідувати
pursue a legitimate aim	переслідувати законну мету

Q

qualified rights	права, що можуть бути обмежені
quell riot or insurrection	придушити заворушення або повстання

R

racial discrimination	расова дискримінація
<i>ratione loci</i>	<i>ratione loci</i> ; територіальна юрисдикція
<i>ratione materiae</i>	<i>ratione materiae</i> ; предметна юрисдикція (юрисдикція по суті)
<i>ratione personae</i>	<i>ratione personae</i> ; персональна (або за колом осіб) юрисдикція
<i>ratione temporis</i>	<i>ratione temporis</i> ; часова юрисдикція
reasonable and objective justification	достатнє (розумне) і об'єктивне виправдання
reasonable intervals	достатні (розумні) проміжки часу
"reasonable relationship of proportionality"	достатнє (розумне) співвідношення пропорційності/співмірності
reasonable suspicion	обґрунтована підозра
reasonable time	розумний строк / достатній строк
reasonableness of pre-trial detention	обґрунтованість досудового тримання під вартою
reasonably necessary to prevent fleeing	достатньо необхідний для запобігання втечі
reasonably necessary to prevent offence	достатньо необхідний для запобігання правопорушенню
reasoning	обґрунтування; аргументація; міркування
receive and impart information and ideas	отримувати і передавати інформацію та ідеї
rectify the shortcomings	виправляти недоліки
redress	відшкодувати; поновлювати (порушене право)
referral to Grand Chamber	передання справи до Великої палати
refugee	біженець
refusal	відмова
regardless of frontiers	незалежно від кордонів
reimbursement	відшкодування (понесених витрат); компенсація
rejection of appeal	відхилення апеляції
rejection of one's application for release	відхилення клопотання про звільнення (з-під варти)
release pending trial	звільняти до судового розгляду
relevant domestic law	відповідне національне законодавство
relevant domestic practice	відповідна національна практика

religion	релігія
religious community	релігійна громада
religious instruction	релігійне виховання
religious practice	релігійне віросповідання; відправлення (здійснення) релігійних обрядів
remand in custody	залишати під вартою; знову брати під варту
rendition	rendition (of judgment) - проголошення рішення (вироку); rendition of a fugitive - повернення особи, що вчинила злочин в одній державі чи штаті та втекла до іншої
reopen the proceedings	відновлювати судове провадження
representative	представник
representative of the Government at the European Court of Human Rights	Представник уряду в Європейському Суді з прав людини
reputation	репутація
required by interests of justice	чого вимагають інтереси правосуддя
residence	місце перебування; місце проживання
reservations	застереження
respect for correspondence	повага до листування
respect for family life	повага до сімейного життя
respect for home	повага до помешкання
"respect for parents' philosophical convictions"	повага до філософських переконань батьків
respect for private life	повага до приватного життя
"respondent state's jurisdiction and responsibility"	юрисдикція та відповідальність держави-відповідача
<i>restitutio in integrum</i>	<i>restitutio in integrum</i> ; повна реституція; приведення у початковий стан, поновлення порушених прав
restitution of property	повернення власності (відновлення права власності)
restriction on freedom of movement	обмеження свободи пересування
restrictive interpretation	обмежувальне тлумачення
retrial	повторний судовий розгляд (кримінальної справи); перегляд судової справи
"retroactive application of criminal/civil law"	зворотнє (ретроактивне) застосування кримінального/ цивільного законодавства
retroactivity	зворотна сила; зворотна дія

reunion of family	возз'єднання сім'ї
review by a court	судовий перегляд
review of lawfulness of detention	перегляд судом законності тримання під вартою
revision of an earlier judgment	перегляд судового рішення, ухваленого раніше
right of access to	право на доступ до (чогось)
right of petition to	право на оскарження (подання клопотання до)
right to an effective remedy	право на ефективний засіб правового захисту
right to individual application	право подання індивідуальної заяви
right to liberty/security	право на свободу / (особисту) недоторканість
right to marry	право на вступ до шлюбу (право на шлюб)
rights of defence	права захисту
rule of law	верховенство права
rule of respect	норма щодо поваги (щодо дотримання)
ruling on an equitable basis	ухвалюючи на засадах справедливості

S

safeguards against abuse	гарантії проти зловживань
same as matter already examined	так само, як справа, що вже розглядалась
"same as matter submitted to other procedure"	справа, яку було подано на розгляд за іншою пороцедурою
same conditions	однакові умови
scheme for free legal aid	система (процедура) безоплатної правової допомоги
scope of court review	обсяг судового контролю
search	обшук
secrecy of correspondence	таємниця листування
secret ballot	таємне голосування
secret surveillance	таємне спостереження
Secretary General	Генеральний секретар
"secure fulfilment of obligation prescribed by law"	забезпечувати виконання обов'язку/ зобов'язання, передбаченого законом
"secure the payment of contributions or penalties"	забезпечувати сплату внесків або штрафів

security of person	особиста недоторканність
seizure of	вилучення/конфіскація (чогось)
self-defence	самозахист
separate set of proceedings	окрема стадія провадження / окреме провадження
service exacted in case of emergency	служба за умов надзвичайної ситуації
service of a military character	служба військового характеру
servitude	рабство; каторжні роботи; сервітут
sick leave	відпустка у зв'язку із хворобою
signature and ratification	підписання та ратифікація
systemic problem	проблема системного характеру
six-month period/rule	правило шестимісячного строку
slavery	рабство
social origin	соціальне походження
social security	соціальне забезпечення
special circumstances	особливі обставини
speediness of review	швидкість перегляду (справи)
stand for election	балотуватися; виставляти свою кандидатуру на виборах
statement of fact	констатація факту
statute-barred	обмеження строку на звернення (строк позовної давності / притягнення до відповідальності) встановлені законом
strictly necessary	суворо необхідний
strictly proportionate	суворо пропорційний
striking out applications	викреслити заяви (зі списку справ, що розглядаються Європейським Судом з прав людини)
substitute service	альтернативна служба
supplementary opinion	додаткова думка
surrender (rights)	здаватися; поступатися (батьківськими правами)
summon a witness	викликати свідка

T

take proceedings	розпочинати провадження у справі
taken alone	взятий окремо
taking of property	відбирання майна
tax penalty	податкова санкція

taxation
territorial integrity
testify at trial
third party
threat to applicant's life
threat to the life of the nation
time of emergency
"time when the act or omission committed"
torture
torture in police custody

trafficking in human beings
transfer of the property
transmit
treatment
trial within a reasonable time

tribunal established by law

оподаткування
територіальна цілісність
свідчити в суді
третя сторона
загроза життю заявника
загроза життю нації
період надзвичайного стану (ситуації)
час вчинення дії або бездіяльності

катування
катування під (час знаходження)
вартою в поліції
торгівля людьми
передавання майна
передавати
поводження
судовий розгляд упродовж розумного
строку
судовий орган, встановлений законом
(створений на підставі закону)

U

unanimously
unfairness of proceedings
unidentified perpetrator

uniform law
universal suffrage
unlawful detention

unlawfulness

unreasonably long (procedure)
use of force/violence
use of property

одногосно
несправедливість провадження
невідомий/невстановлений
злочинець
єдиний закон; модельний закон
загальне виборче право
незаконне затримання / тримання під
вартою
незаконність (невідповідність закону
матеріальному чи процесуальному)
необґрунтовано тривала (процедура)
застосування сили / насильства
користування майном (використання
майна)

V

vagrants	бродяги / особи без постійного місця проживання та засобів існування
value judgment	оціночне судження
values of a democratic society	цінності демократичного суспільства
victim	жертва (злочину); потерпілий (від порушення Конвенції)
violation	порушення
vote	голосування
vulnerability	вразливість

W

waiver of the court fees	звільнення від сплати судового збору
"war or other public emergency threatening the life of the nation"	війна або інша надзвичайна ситуація, яка загрожує життю нації
well-being of the community	благополуччя спільноти / громади (місцевої)
withdrawal of parental rights	позбавлення батьківських прав
"without prejudice to the provisions of Article ..."	без шкоди для положень статті ... (не маючи впливу на положення статті ...)
witness	свідок
wording	формулювання; редакція
work required of detainee	робота, що вимагається від особи під вартою
work required to be done during conditional release	робота, що вимагається під час умовного звільнення
worship / places of worship	богослужіння (вираження релігійності, виражене в молитвах і обрядах) / місця богослужіння

Українська/Англійська

А

абсолютні права	absolute rights
абсолютно необхідний	absolutely necessary
адвокат; захисник	lawyer
адміністративна практика	administrative practice
адміністративне затримання	administrative detention
адміністративне провадження	administrative proceedings
алкоголік	alcoholic
альтернативна громадянська служба	alternative civil service
альтернативна служба	substitute service
анонімна заява	anonymous petition
апелянт	appellant
апеляційний суд	court of appeal
апеляція щодо права (з питань права)	appeal on a point of law
арешт; затримання	arrest

Б

балотуватися; виставляти свою кандидатуру на виборах	stand for election
банкрутство	bankruptcy
без (вісутьність завдання) суттєвої шкоди	no significant disadvantage
без шкоди для положень статті ... (не маючи впливу на положення статті ...)	"without prejudice to the provisions of Article ..."
безкарність	impunity
безоплатна допомога перекладача	free assistance of an interpreter
безоплатна правова допомога	free legal assistance
безпідставне позбавлення волі	arbitrary deprivation of liberty
безпідставний арешт/затримання	arbitrary arrest/detention
біженець	refugee
благополуччя спільноти / громади (місцевої)	well-being of the community
богослужіння (вираження релігійності, виражене в молитвах і обрядах) / місця богослужіння	worship / places of worship
брак ретельності	lack of diligence
бродяги / особи без постійного місця проживання та засобів існування	vagrants

В

<p>вартість/вартості і витрати ведення провадження у справі верховенство права взятий окремо взяття під варту вибір законодавчого органу вибори шляхом таємного голосування вивчення обставин виділяти (кошти чи ресурси); розміщувати визначати визначення викликати свідка виконавче провадження виконання викрадення особи викреслити заяви (зі списку справ, що розглядаються Європейським Судом з прав людини) вилучення/конфіскація (чогось) вина доведена відповідно до закону виправданий суспільними інтересами в демократичному суспільстві виправдання судом першої інстанції виправдовувати втручання виправляти недоліки вирішена справа висилати вислання Висока Договірна Сторона вичерпання національних засобів правового захисту вичерпати національні засоби правового захисту відбирання майна відкласти справу (відкласти розгляд справи) відмова</p>	<p>costs and expenses conduct of the proceeding rule of law taken alone placement in custody choice of the legislature elections by secret ballot examination of circumstances allocate determine determination summon a witness enforcement proceeding execution abduction striking out applications seizure of proved guilty according to law "justified by the public interest in a democratic society" acquittal at first instance justify the interference rectify the shortcomings matter resolved expel expulsion high contracting party exhaustion of domestic remedies exhaust domestic remedies taking of property adjourn the case refusal</p>
---	--

відмова від несення військової служби з релігійних міркувань	conscientious objection
відмова у доступі до послуг адвоката	denial of access to lawyer
відновлювати судове провадження	reopen the proceedings
відповідальний за Конвенцією	liable under the Convention
відповідальність	liability
відповідна національна практика	relevant domestic practice
відповідне національне законодавство	relevant domestic law
відповідно до закону (згідно з законом)	in accordance with law
відпустка у зв'язку із хворобою	sick leave
відсутність відкритого слухання	absence of a public hearing
відсутність відкритого слухання	lack of a public hearing
відсутність ефективного доступу до суду	lack of effective access to a tribunal
відсутність ефективного засобу правового захисту / розслідування / усного слухання	"lack of effective remedy / investigation / oral hearing"
відсутність намірів подавати клопотання / продовжувати розгляд	absence of intention to pursue petition
відсутність оперативності щодо надання інформації	lack of promptness of information
відсутність права на компенсацію	absence of right to compensation
відхилення апеляції	rejection of appeal
відхилення апеляції з правових питань (відхилення касаційної скарги)	dismissal of appeal on points of law
відхилення клопотання про звільнення (з-під варти)	rejection of one's application for release
відшкодувати; поновлювати (порушене право)	redress
відшкодування	indemnification
відшкодування (понесених витрат); компенсація	reimbursement
війна або інша надзвичайна ситуація, яка загрожує життю нації	"war or other public emergency threatening the life of the nation"
військова служба	military service
вік, з якого настає кримінальна відповідальність	age of criminal responsibility
вільні вибори	free elections
власність; майно	property
возз'єднання сім'ї	reunion of family

вочевидь (явно) необґрунтований
вразливість
встановлений законом
вступати до професійних спілок
втрата майна
втручання
вужьке тлумачення
вчиняти правопорушення

manifestly ill-founded
vulnerability
established by law
join trade unions
loss of property
interference
narrow interpretation
commit an offence

Г

гарантії з'явлення до суду
гарантії проти зловживань
Генеральний секретар
голосування
громадська (неурядова) організація
громадська думка
громадська думка (погляд
громадськості)
громадський інтерес
громадський порядок (публічний
порядок)
громадськість
грошова допомога; утримання
грубі порушення
група осіб

guarantees to appear for trial
safeguards against abuse
Secretary General
vote
non-governmental organisation
public judgment
public opinion

public interest
public order

public
allowance
gross violations
group of individuals

Д

дата подання скарги (заяви)
демократичне суспільство
демонстрація
держава-відповідач
держава-заявник
державна безпека; громадська
безпека
державна влада
державна служба
державна служба

date of lodging of a complaint
democratic society
demonstration
defendant state party
applicant State party
public safety

national authority
civil service
public service

державний орган (що здійснює публічну владу)	public authority
дипломатичні запевнення	diplomatic assurances
дискримінація	discrimination
дисциплінарне провадження	disciplinary proceedings
дифамація; наклеп	defamation
довічне ув'язнення (як санкція у вирокі)	life sentence
довкілля; середовище	environment
додаткова думка	supplementary opinion
дозвіл на проведення демонстрації	permit for a demonstration
доказ поза розумним сумнівом	proof beyond reasonable doubt
докладна інформація	information in detail
документальні докази (докази на матеріальних носіях, тобто фото, аудіо та відеозаписи, інші форми письмових доказів)	documentary evidence
допит	interrogation
допит свідків	examination of witnesses
доручення	power of attorney
достатнє (розумне) і об'єктивне виправдання	reasonable and objective justification
достатнє (розумне) співвідношення пропорційності/співмірності	"reasonable relationship of proportionality"
достатні (розумні) проміжки часу	reasonable intervals
достатній час	adequate time
достатньо необхідний для запобігання втечі	reasonably necessary to prevent fleeing
достатньо необхідний для запобігання правопорушенню	reasonably necessary to prevent offence
доступ до інформації	access to information
доступ до матеріалів, що стосуються справи	access to relevant files
доступ до суду	access to court
доступність	accessibility
досудове тримання під вартою	pre-trial detention
дотримання	observance
дружнє врегулювання	friendly settlement
душевнхворі (психічнохворі) особи	persons of unsound mind

Е

експропріація; примусове та неоплатне позбавлення права власності на майно

екстериторіальна юрисдикція

екстрадиція

ефективний доступ до суду

ефективний засіб правового захисту

ефективний національний засіб правового захисту

ефективність розслідування (вбивства)

expropriation

extraterritorial jurisdiction

extradition

effective access to a court

effective remedy

effective domestic remedy

"effectiveness of investigation into (murder)"

Є

єдиний закон; модельний закон

uniform law

Ж

жертва (злочину); потерпілий (від порушення Конвенції)

"живий" інструмент (міжнародно-правовий акт, що змінюється в світлі вимог сьогодення)

житло

життя

життя громади

життя нації

жорстоке поводження із затриманими особами / особами, що тримаються під вартою

victim

living instrument

home

life

life of the community

life of the nation

ill-treatment of detainees/in custody

З

"з першого погляду" - за відсутності доказів на користь; *prima facie* за відсутності (сторін); *in absentia* забезпечити з'явлення свідків забезпечувати виконання обов'язку/ зобов'язання, передбаченого законом

prima facie

in absentia

obtain attendance of witnesses

"secure fulfilment of obligation prescribed by law"

забезпечувати сплату внесків або штрафів	"secure the payment of contributions or penalties"
заборона (чогось)	prohibition of
заборона вислання громадянина	prohibition of expulsion of a national
заборона дискримінації	prohibition of discrimination
заборона застережень	prohibition of reservations
заборона зловживання правами	prohibition of abuse of rights
заборона катувань	prohibition of torture
заборона колективного вислання іноземців	"prohibition of collective expulsion of aliens"
заборона притягнення до кримінальної відповідальності двічі за те саме діяння	double jeopardy
заборона рабства та примусової праці	prohibition of slavery and forced labour
заборона ув'язнення за борг	prohibition of imprisonment for debt
загальне виборче право	universal suffrage
загальний інтерес	general interest
загальні принципи міжнародного права	general principles of international law
загальні принципи права, визнані цивілізованими націями	"general principles of law recognised by civilized nations"
загроза життю заявника	threat to applicant's life
загроза життю нації	threat to the life of the nation
задовольняти вимогу заявника	grant applicant's claim
законна мета	legitimate aim
законна мета	legitimate purpose
законний наказ суду	lawful order of a court
законний арешт або тримання під вартою	lawful arrest or detention
законні обмеження	lawful restrictions
законність провадження	lawfulness of proceedings
залишати під вартою; знову брати під варту	remand in custody
залякування, шантаж	intimidation
залякування; переслідування; домагання	harassment
запобігання безладу	prevention of disorder
запобігання злочинності	prevention of crime
запобігання поширенню інфекційних захворювань	"prevention of spreading of infectious diseases"

запобігання розголошенню інформації, яку отримано конфідечно	"preventing the disclosure of information received in confidence"
запобігати безладу	prevent disorder
запобігати втечі	prevent escape
запобігати незаконному в'їзду в країну	prevent unauthorised entry into country
запобіжне затримання/взяття під варту	preventive detention
засоби масової інформації	media
застереження	reservations
застосовні положення	applicable provisions
застосовність	applicability
застосування сили / насильства	use of force/violence
засудження	conviction
затримання	apprehension
затримки виплати компенсації за експропріацію	"delays in payment of compensation for expropriation"
затримки у провадженні	delays in the proceedings
захист від протиправного насильства	defence from unlawful violence
захист майна	protection of property
захист моральності (моральних цінностей)	protection of morals
захист неповнолітніх	protection of juveniles
захист прав	protection of the rights
захист прав і свобод інших осіб	protection of the rights and freedoms of others
захист приватного життя сторін	protection of private life of the parties
захист репутації інших осіб	protection of the reputation of others
захист шляхом надання правової допомоги	defence through legal assistance
захищати особисто	defend in person
заходи загального характеру	measures of a general character
заходи, подібні до експропріації	measures similar to expropriation
заходи, що є необхідними в інтересах дітей	"measures necessary in the interests of children"
зашкоджувати інтересам правосуддя	prejudice interests of justice
заява щодо неприйнятності	plea of inadmissibility
заявник	applicant
звичайні громадянські обов'язки	normal civic obligations
звільнення (з роботи/посади); відхилення (скарги)	dismissal

звільнення від обов'язку вичерпати національні засоби правового захисту
звільнення від сплати судового збору
звільнення з державної служби
звільняти до судового розгляду
зворотна сила; зворотна дія
зворотне (ретроактивне) застосування кримінального/ цивільного законодавства
здаватися; поступатися (батьківськими правами)
здійснювати законний арешт
здійснювати юрисдикцію
земельна ділянка
зловживання правом на подання клопотання (зловживання правом на звернення)
злочинність неповнолітніх
змагальний судовий розгляд / змагальне слухання
зменшення або обмеження
змінювати віросповідання або переконання
зобов'язання, які сторони взяли на себе

"exemption from exhaustion of domestic remedies"
waiver of the court fees
dismissal from civil service
release pending trial
retroactivity
"retroactive application of criminal/civil law"

surrender (rights)

effect lawful arrest
exercise the jurisdiction
plot of land
abuse of the right of petition

juvenile delinquency
adversarial trial/adversarial hearing

derogation
change religion or belief

engagements undertaken by parties

ізолятор тимчасового тримання
індивідуальна заява / клопотання (подання)
індивідуальні заходи
інтереси правосуддя
інтереси суспільства в цілому
інтереси членів
інформація зрозумілою мовою
інформація про підстави для арешту
інформація щодо обвинувачення
інформація щодо характеру і підстав обвинувачення
інший статус

holding facility
individual application/petition

individual measures
interests of justice
interests of society as a whole
interests of members
information in language understood
information on reasons for arrest
information on charge
"information on nature and cause of of accusation"
other status

К

касаційна скарга	cassation appeal
катування	torture
катування під (час знаходження) вартою в поліції	torture in police custody
клопотання про звільнення з-під варти	application for release from detention
колективна скарга	collective complaint
колективне здійснення права на свободу вираження поглядів	"collective exercise of freedom of expression"
колективне покарання	collective punishment
Комітет міністрів (Ради Європи)	Committee of Ministers
компенсація	compensation
компетентний орган (створений відповідно до закону)	competent legal authority
компетентний суд	competent court
<i>конкретний ступінь тяжкості</i>	particular level of severity
конкретні обставини справи	particular circumstances of the case
констатація факту	statement of fact
конституційне провадження	constitutional proceedings
конституційність	constitutionality
контроль за використанням майна	control of use of property
контроль за листуванням / телекомунікацією / телефонними розмовами ув'язнених	monitoring of prisoners' correspondence / telecommunications/ telephones
конфіденційність	confidentiality
користування майном (використання майна)	use of property
кримінальне правопорушення	criminal offence
кримінальне провадження	criminal proceedings
критерії прийнятності	admissibility criteria

Л

ліцензування діяльності радіомовних, телевізійних та кінематографічних підприємств	"licensing of broadcasting, television and cinema enterprises"
--	--

M

майно; власність (в широкому сенсі)	possessions
малозначне правопорушення	minor offence
матеріальна шкода	material damage
матеріальна шкода	pecuniary damage
межі дозволеного втручання або обмеження прав особи державою	margin of appreciation
межі застосування обмежень прав	limitation on use of restrictions on rights
меморандум, стислий виклад справи	memorandum
меншина	minority
мета	aim
мирне зібрання	peaceful assembly
мирне користування (володіння)	peaceful enjoyment of possessions
майном	
міждержавна справа	inter-State case
міжнародні зобов'язання	international obligations
мінімальний ступінь захисту, на який мають право громадяни в умовах верховенства права у демократичному суспільстві	"minimum degree of protection to which citizens are entitled under the rule of law in a democratic society"
мінімальний ступінь тяжкості	minimum level of severity
місце перебування; місце проживання	residence
місцеві потреби й вимоги	local needs and conditions
мова, яку розуміє обвинувачений	language which an accused understands
мораль; норми моралі	morals
моральна шкода	moral damage
моральна шкода і страждання	mental anguish/suffering
моральна шкода; немайнова шкода	non-pecuniary damage

O

обвинувальний акт; обвинувальний висновок	bill of indictment
обвинувачений у вчиненні кримінального правопорушення	charged with criminal offence
обвинувачення	charges
обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення	criminal charge
обґрунтована підозра	reasonable suspicion

обґрунтованість досудового тримання під вартою	reasonableness of pre-trial detention
обґрунтування; аргументація; міркування	reasoning
об'єктивне і розумне виправдання	objective and reasonable justification
обмежена юрисдикція	limited jurisdiction
обмеження в період війни або інших надзвичайних ситуацій у суспільстві	"derogation in time of war or other public emergency"
обмеження з метою захисту демократичного суспільства	limitations to protect democratic society
обмеження з метою захисту прав інших осіб	limitations to protect the rights of others
обмеження свободи пересування	restriction on freedom of movement
обмеження строку на звернення (строк позовної давності / притягнення до відповідальності) встановлені законом	statute-barred
обмежувальне тлумачення	restrictive interpretation
обов'язки та відповідальність	duties and responsibilities
обов'язок нести військову службу	obligation of performing military service
обов'язок, передбачений законом	obligation prescribed by law
обставини справи	circumstances of the case
обсяг судового контролю	scope of court review
обшук	search
однакові умови	same conditions
одноголосно	unanimously
окрема думка судді, що збігається з рішенням Суду (думка згоди судді)	concurring opinion
окрема думка, що зовсім не збігається з рішенням Суду (думка незгоди)	dissenting opinion
окрема стадія провадження / окреме провадження	separate set of proceedings
Омбудсмен; Уповноважений з прав людини	Ombudsman
опіка дітьми (опіка над неповнолітніми дітьми)	custody of children
оподаткування	taxation
органи судової влади	judicial authorities
ордер на арешт	arrest warrant
основоположні свободи	fundamental freedoms

основоположні цінності демократичного суспільства	"fundamental values of a democratic society"
особа	individual
особа, яка відмовляється від несення військової служби з релігійних або інших міркувань	conscientious objector
особиста недоторканність	security of person
особливі обставини	special circumstances
особовий склад збройних сил	members of armed forces
остаточне рішення національного суду	final domestic decision
остаточне судове рішення, обов'язкове для виконання	binding judgment
осудність	imputability
отримувати і передавати інформацію та ідеї	receive and impart information and ideas
охорона громадського порядку (публічного порядку)	protection of public order
охорона здоров'я	protection of health
оціночне судження	value judgment

П

пенсія по інвалідності	disability pension
пеня; відсоток з простроченого боргу	default interest
переважувати	outweigh
перегляд судового рішення, ухваленого раніше	revision of an earlier judgment
перегляд судом законності тримання під вартою	review of lawfulness of detention
передавання майна	transfer of the property
передавати	transmit
передання справи до Великої палати	referral to Grand Chamber
передбачений законом	prescribed by law
передбачений законом	provided for by law
передбачуваність	foreseeability
переконливо демонструвати	convincingly demonstrate
перемовини	negotiations
переслідувати	pursue
переслідувати законну мету	pursue a legitimate aim

перешкоджати здійсненню права подання (права на звернення)	"hinder the exercise of the right of petition"
період надзвичайного стану (ситуації)	time of emergency
періодичний (судовий) перегляд законності продовження тримання під вартою	"periodic review of the continuing lawfulness of detention"
персональна (або за колом осіб) юрисдикція; <i>ratione persona</i>	<i>ratione persona</i>
підбурювання до ненависті і ворожнечі	incitement to hatred and hostility
підготовка захисту	preparation of defence
підданий іншої держави	alien
підписання та ратифікація	signature and ratification
підстави, що стосуються справи, та є достатніми	grounds "relevant" and "sufficient"
підтримання авторитету і неупередженості правосуддя	"maintaining the authority and impartiality of the judiciary"
"пілотне" судове рішення	pilot judgment
після винесення обвинувального вироку; після засудження	after conviction
плюралізм в освіті	pluralism in education
повага до листування	respect for correspondence
повага до помешкання	respect for home
повага до приватного життя	respect for private life
повага до сімейного життя	respect for family life
повага до філософських переконань батьків	"respect for parents' philosophical convictions"
повернення власності (відновлення права власності)	restitution of property
повернення особи, що вчинила злочин в одній державі чи штаті та втекла до іншої	rendition of a fugitive
повідомлення	notification
повідомлення про часткове обмеження (права) / відхилення	notification of a derogation
повна реституція; приведення у початковий стан, поновлення порушених прав; <i>restitutio in integrum</i>	<i>restitutio in integrum</i>
повноваження скасовувати ухвалу суду	power to overturn decision of the court
поводження	treatment
поводження, що принижує гідність	degrading treatment

повторний судовий розгляд (кримінальної справи); перегляд судової справи	retrial
подавати заяву	lodge an application
податкова санкція	tax penalty
подовжити строк тримання під вартою	extend the detention on remand
позашлюбна дитина	child born out of wedlock
позбавлення батьківських прав	withdrawal of parental rights
позбавлення волі	deprivation of liberty
позбавлення волі; ув'язнення	imprisonment
позбавлення майна	deprivation of property
позбавлення права володіння майном	deprivation of possession
позитивні зобов'язання	positive obligations
позовна вимога (скарга, в адміністративному судочинстві)	claim
покарання, що принижує гідність	degrading punishment
покарання; стягнення	penalty
політична діяльність	political activity
політична партія	political party
політична чи інша думка	political or other opinion
політичний притулок	political asylum
політичні права	political rights
поліцейський хірург	police surgeon
помилування президентом	presidential pardon
помірне фізичне покарання	moderate physical punishment
попереднє заперечення / розслідування	preliminary objection / investigation
порушення	violation
порядок/процедура, встановлений/ визначений законом	procedure prescribed by law
постановляти судові рішення	deliver a judgment
походити (мати походження)	originate
почуття страху, страждання та власної неповноцінності	feeling of fear, anguish and inferiority
поширення	dissemination
права захисту	rights of defence
права і свободи, які можуть бути обмежені	derogable rights and freedoms
права, що можуть бути обмежені	qualified rights
правило шестимісячного строку	six-month period/rule

право на вступ до шлюбу (право на шлюб)	right to marry
право на доступ до (чогось)	right of access to
право на ефективний засіб правового захисту	right to an effective remedy
право на оскарження (подання клопотання до)	right of petition to
право на свободу / (особисту) недоторканість	right to liberty/security
право подання індивідуальної заяви	right to individual application
право подання позову на звернення суду або правоздатність при зверненні	locus standi
правова допомога або підтримка	legal aid or assistance
правове зобов'язання	legal obligation
правомірність тримання під вартою	legality of detention
практичний та ефективний захист	practical and effective protection
працівник суду	judicial officer
предметна юрисдикція; <i>ratione materiae</i>	<i>ratione materiae</i>
представник	representative
Представник уряду в Європейському Суді з прав людини	representative of the Government at the European Court of Human Rights
презумпція невинуватості	presumption of innocence
презюмоване батьківство	presumed paternity
преса	press
приватне життя	private life
придушити заворушення або повстання	quell riot or insurrection
приймати / допустити (доказ)	admit (evidence)
прийнятність; рішення щодо прийнятності	admissible/ililty/decision
прийняття судового рішення	adoption of a judgment
приміщення (частина поліцейського відділку) для перебування затриманих, які включають кімнату затриманих, камери, місце для впізнання підозрюваних, тощо	custody suite
примус (адміністративний)	coercion (administrative)
примусова евакуація	forced evacuation
примусова праця	compulsory labour
примусова праця	forced labour

примусовий
принизливе покарання
принцип "ne bis in idem"/"non bis in idem"; принцип неприпустимості подвійного покарання за одне й той же злочин
припровадження до компетентного органу
припровадження до компетентного органу (діючого на підставі закону)
припущення щодо чинників присуджувати компенсацію/відшкодування збитків
присудити грошову виплату
причинний зв'язок
проблема системного характеру проголошення рішення (вироку)
продовжене тримання під вартою
пропорційний/співмірний поставленій законній меті
пропорційність; співмірність
протокол затримання; дос'є (запис в реєстрі) тримання під вартою
процедурна/процесуальна помилка
процесуальні гарантії перегляду (справи)
публічне слухання
публічність; гласність

compulsory
humiliating punishment
ne bis in idem/non bis in idem principle

bringing before competent authority

bringing before competent legal authority
presumption in respect of factors
award compensation/damages

make financial award
causal link
systemic problem
rendition (of judgment)
continued detention
"proportionate to the legitimate aim pursued"
proportionality
custody record

procedural defect
procedural guarantees of review

public hearing
publicity

P

рабство
рабство; каторжні роботи; сервітут
расова дискримінація
реальна вимога
релігійна громада
релігійне виховання
релігійне віросповідання;
відправлення (здійснення) релігійних обрядів
релігійні та філософські переконання батьків

slavery
servitude
racial discrimination
genuine requirement
religious community
religious instruction
religious practice

"parents' religious and philosophical convictions"

релігія	religion
репутація	reputation
ретельність; старанність	diligence
рівень юрисдикції (судової)	level of jurisdiction
рівність перед законом	equality before the law
рівність сторін	equality of arms
рішення	decision
рішення мають по суті декларативний характер	"judgments are essentially declaratory in nature"
рішення, вирок	judgment
робота, що вимагається від особи під вартою	work required of detainee
робота, що вимагається під час умовного звільнення	work required to be done during conditional release
розгляд апеляції	examination of the appeal
розглянути всі факти, що свідчать на користь і проти	examine all the facts arguing for or against
розглянути другу стадію провадження у справі	examine the second set of proceedings
розкриття інформації про особу	disclosure of identity
розпочинати провадження у справі	take proceedings
розпуск (асоціації, політичної партії, тощо)	"dissolution (of an association, political party, etc.)"
розумний строк / достатній строк	reasonable time
руйнування майна і помешкання	destruction of possessions and home

C

самозахист	self-defence
свавілья	arbitrariness
свавільна дія	arbitrary action
свідок	witness
свідчення щодо психічного стану	psychiatric evidence
свідчити в суді	testify at trial
свобода вибору місця проживання	freedom to choose a place of residence
свобода вираження поглядів	freedom of expression
свобода віросповідання	freedom of religion
свобода думки	freedom of thought
свобода кореспонденції	freedom of correspondence
свобода мирних зібрань	freedom of peaceful assembly

свобода об'єднань	freedom of association
свобода особи	liberty of person
свобода отримувати ідеї	freedom to receive ideas
свобода отримувати інформацію	freedom to receive information
свобода переконань	freedom of opinion
свобода пересування	freedom of movement
свобода пересування	liberty of movement
свобода поширювати ідеї	freedom to impart ideas
свобода поширювати інформацію	freedom to impart information
свобода преси	freedom of the press
свобода совісті	freedom of conscience
свобода сповідувати релігію	freedom to manifest religion
Секретаріат (Суду)	Registry
система (процедура) безоплатної правової допомоги	scheme for free legal aid
ситуація, що триває	continuing situation
сімейне життя	family life
скарга	complaint
скасування смертної кари	abolition of the death penalty
склад (суду)	composition
служба за умов надзвичайної ситуації	service exacted in case of emergency
служба військового характеру	service of a military character
службова особа, уповноважена законом здійснювати судову владу	"officer authorised by law to exercise judicial power"
смертна кара	death penalty
смертна кара; найвища міра покарання	capital punishment
соціальне забезпечення	social security
соціальне походження	social origin
співробітники адміністрації	members of administration
співробітники поліції	members of police
співставна ситуація	comparable situation
спільна думка	joint opinion
спільна позиція	common ground
спір	dispute
спірна вимога	arguable claim
сплив строку	expiry of time-limit
сплив строку	lapse of time
сповідувати релігію або переконання	manifest religion or belief
справа	case

справа, яку було подано на розгляд за іншою пороцедурою	"same as matter submitted to other procedure"
справедлива підстава	equitable basis
справедлива сатисфакція	just satisfaction
справедливе слухання (справи)	fair hearing
справедливість провадження	fairness of proceedings
становити, складати	constitute
створювати професійні спілки і вступати до них	form/join trade unions
створювати сім'ю	found a family
суворіше покарання	heavier penalty
суворо необхідний	strictly necessary
суворо пропорційний	strictly proportionate
суд вищої інстанції	higher tribunal
Суд постановляє ... (суд ухвалює рішення...)	Court holds ... / Court decides ...
суддя або інша службова особа, що здійснює судові повноваження	"judge or other officer exercising judicial power"
суди загальної юрисдикції	ordinary courts
судова помилка / помилка правосуддя	miscarriage of justice
судова практика; прецедентне право	case-law
судова практика; юриспруденція	jurisprudence
судове рішення, що підлягає виконанню	enforceable judicial decision
судовий орган, встановлений законом (створений на підставі закону)	tribunal established by law
судовий перегляд	judicial review
судовий перегляд	review by a court
судовий розгляд упродовж розумного строку	trial within a reasonable time
судовий розпорядник / судовий виконавець / бейліф	bailiff
судово-медичний експерт	forensic expert
сукупність батьківських прав та повноважень	parental authority
сумісність з Конвенцією (відповідність вимогам Конвенції)	compatibility with the Convention
суттєвий недолік провадження	fundamental defect in proceedings
суть індивідуальної заяви / міждержавної заяви	"merits of individual application / inter-state application"
суть скарги	merits of the complaint
сучасні умови	present-day conditions

Т

<p>таємне голосування</p> <p>таємне спостереження</p> <p>таємниця листування</p> <p>так само, як справа, що вже розглядалась</p> <p>такою мірою, як вимагається ситуацією</p> <p>твердження (безпідставне твердження)</p> <p>територіальна цілісність</p> <p>територіальна юрисдикція; <i>ratione loci</i></p> <p>тимчасовий захід (обмежувальний захід, як-то тримання під вартою)</p> <p>тимчасовий/невідкладний захід</p> <p>тілесне покарання</p> <p>торгівля людьми</p> <p>третя сторона</p> <p>тривалість досудового тримання під вартою</p> <p>тривалість тримання під вартою</p> <p>тривалість цивільного/кримінального провадження</p> <p>тримання під вартою (попереднє ув'язнення, арешт)</p>	<p>secret ballot</p> <p>secret surveillance</p> <p>secrecy of correspondence</p> <p>same as matter already examined</p> <p>extent strictly required by situation</p> <p>allegation</p> <p>territorial integrity</p> <p><i>ratione loci</i></p> <p>provisional measure</p> <p>interim measure</p> <p>physical punishment</p> <p>trafficking in human beings</p> <p>third party</p> <p>length of pre-trial detention</p> <p>length of detention on remand</p> <p>length of civil / criminal proceedings</p> <p>detention on remand</p>
--	--

У

<p>ув'язнений; засуджений (у випадку вироку)</p> <p>умови тримання під вартою</p> <p>умовне звільнення</p> <p>упереджений</p> <p>Уряд</p> <p>усне подання / клопотання</p> <p>усне слухання (справи)</p> <p>ухвалюючи на засадах справедливості</p> <p>worship / places of worship</p>	<p>prisoner</p> <p>conditions of detention</p> <p>conditional release</p> <p>biased</p> <p>The Government</p> <p>oral submission</p> <p>oral hearing</p> <p>ruling on an equitable basis</p> <p>богослужіння (вираження релігійності, виражене в молитвах і обрядах) / місця богослужіння</p>
--	---

Ф

фізична свобода та безпека	physical liberty and security
фізична/тілесна недоторканність (цілісність)	physical integrity
фізичне страждання	physical suffering
формулювання; редакція	wording

Х

характер втручання	nature of interference
характер покарання	nature of punishment

Ц

цивільна служба замість військової	civilian substitute service
цивільне провадження	civil proceedings
цивільні права та зобов'язання (права та обов'язки цивільного характеру)	civil rights and obligations
цінності демократичного суспільства	values of a democratic society

Ч

час вчинення дії або бездіяльності	"time when the act or omission committed"
часова юрисдикція; <i>ratione temporis</i>	<i>ratione temporis</i>
черговий соліситор (адвокат / захисник)	duty solicitor
чинний	in force
члени групи меншини	members of a minority group
чого вимагають інтереси правосуддя	required by interests of justice

Ш

швидкість перегляду (справи)	speediness of review
широкий (широкі повноваження); всеохоплюючий	<i>extensive</i>
шлюбний вік	marriageable age
шукач притулку	asylum-seeker

Щ

що безпосередньо стосується
(відповідальності) органів влади
(місцевої)

"directly imputable
to the local authorities"

Щ

юрисдикція держав
юрисдикція Суду (Європейського суду
з прав людини)
юрисдикція та відповідальність
держави-відповідача

jurisdiction of states
jurisdiction of the Court
"respondent state's jurisdiction
and responsibility"

Я

як

in the capacity of

The glossary has been developed by the Human Rights National Implementation Division of the Directorate General of Human Rights and Rule of Law, under the HELP umbrella. It is intended to guide legal professionals from Council of Europe member states in using the correct terminology when they make Convention-based arguments in national proceedings and to correctly understand when reading judgments in English.

Словник був розроблений Відділом з питань впровадження прав людини на національному рівні Генерального директорату з прав людини і верховенства права у рамках освітньої програми Ради Європи в сфері прав людини для фахівців у галузі права (програма HELP). Словник був підготовлений для фахівців у галузі права держав-членів Ради Європи як путівник з використання правильної термінології при вживанні у національних провадженнях обґрунтувань на основі Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та з метою належного розуміння термінології при читанні судових рішень англійською мовою.

www.coe.int/nationalimplementation

www.coe.int

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

Рада Європи є провідною організацією із захисту прав людини континенту. Вона включає в себе 47 держав-членів, 28 з яких є членами Європейського союзу. Усі держави-члени Ради Європи підписали під Європейською конвенцією з прав людини - договір, спрямований на захист прав людини, демократії та верховенства закону. Європейський суд з прав людини контролює здійснення Конвенції у державах-членах.

